

METODA EDUKACYJNEGO CZYTANIA
ILYI FRANKA

RIP VAN WINKLE

**Angielski
z Washingtonem Irvingiem**

Legendarna i najbardziej ceniona amerykańska bajka
w specjalnym przełożeniu według metody I. Franka,
służącej do skutecznej nauki języków obcych

Poznań 2020

Rip Van Winkle

Whoever has made a voyage up the Hudson (ten, kto: “ktokolwiek” odbywał podróż w góre rzeki Hudson; *Hudson* [’hʌdson]) must remember the Kaatskill mountains (powinien pamiętać góry Kaatskill). They are a disremembered branch of the great Appalachian family (są daleką: “zapomnianą” odnogą wielkiej rodziny Appalachów; *to remember* [rɪ’membə] — pamiętać; *branch* [bra:ntʃ] — gałąź; *Appalachian* [’æpə’leɪtʃən]), and are seen away to the west of the river (i są widoczne daleko na zachód od rzeki; *to see* [si:] — widzieć), swelling up to a noble height (wznosząc się na znaczną wysokość; *to swell up* [swel Ap] — wznaś się, podnosić się; *noble* [’nəʊbl] — szlachetny; majestatyczny, znaczny), and lording it over the surrounding country (i panując nad otaczającym terenem; *to lord it* [/lɔ:d It] — dowodzić, panować). Every change of season (każda zmiana pory roku), every change of weather (pogody), indeed (w rzeczy samej), every hour of the day (każda godzina dnia), produces some change in the magical hues and shapes of these mountains (wprowadza pewną zmianę w magicznych odcieniach i kształtach tych gór), and they are regarded by all the good wives (i są one uważane przez wszystkie dobre gospodynie; *to regard* [rɪ’ga:d] — oglądać, uważać; *wife* [waɪf] — żona), far and near (/mieszkające/ daleko i blisko) as perfect barometers (jako doskonałe barometry: *perfect* [’pə:fɪkt] — doskonały, idealny).

Whoever has made a voyage up the Hudson must remember the Kaatskill mountains. They are a disremembered branch of the great Appalachian family, and are seen away to the west of the river, swelling up to a noble height, and lording it over the surrounding country. Every change of season, every change of weather, indeed, every hour of the day, produces some change in the magical hues and shapes of these mountains, and they are regarded by all the good wives, far and near as perfect barometers.

When the weather is fair and settled (kiedy pogoda jest ładna i stała), they are clothed in blue and purple (są ubrane w niebieski i fioletowy; *to cloth* [kləʊz] — ubierać), and print their bold outlines on the clear evening sky (i odbijają swoje wyraźne kontury na czystym wieczornym niebie; *bold* [bəuld] — śmiały; wyraźny); but, sometimes (ale, czasami), when the rest of the landscape is cloudless (kiedy pozostała /część/ krajobrazu jest bezchmurna), they will gather a hood of gray vapors about summits (zbierają kaptur szarych mgieł wokół szczytów; *will* [wɪl] — tutaj czasownik, wskazujący na powtarzającą się czynność; *hood* [hud] — kaptur; czapka /piany, mgły lub obłoków/, *vapor* [’veɪpə] — para, mgła), which, in the last rays of the setting sun (które w ostatnich promieniach zachodzącego słońca), will glow and light up like a crown of glory (żarzą się i jaśnieją, jak wieniec chwały; *to light up* [laɪt Ap] — tutaj świecić się, jaśnienie; *crown* [kravn] — wianek; korona).

When the weather is fair and settled, they are clothed in blue and purple, and print their bold outlines on the clear evening sky; but, sometimes, when the rest of the landscape is cloudless, they will gather a hood of gray vapors about summits, which, in the last rays of the setting sun, will glow and light up like a crown of glory.

At the foot of these fairy mountains (u podnóża tych bajecznych gór), the voyager may have descried the light smoke curling up from a village (podróżnik, być może, zauważał delikatny dymek, wijący się nad wioską; *dost.* “podnoszący się kłębami nad wioską”; *to descry* [dɪsk’raɪ] — oglądać, zauważać), whose shingle roofs gleam among the trees (której pokryte gontem dachy połyskują pośród drzew; *shingle* [ʃɪŋl] — gont dachowy), just where the blue tints of the

upland melt away into the fresh green of the nearer landscape (właścicie /tam/, gdzie niebieskie odcieńe wyżyny przechodzą w świeżą zieleń bliższego krajobrazu; *to melt away* [melt q'weɪ] — topnieć zniknąć z widoku). It is a little village (to mała wioska), of great antiquity (wielkiej starożytności; *antiquity* [æn'tɪkwɪtɪ] — starożytność; dawne czasy), having been founded by some of the Dutch colonists (założona przez kogoś z holenderskich kolonistów; *the Dutch* [dʌtʃ] — l.mn. *Holendrzy*); in the early times of the province (we wczesnych czasach /istnienia/ prowincji), just about the beginning of the government of the good Peter Stuyvesant (w przybliżeniu na początku panowania dobrego Petera Stuyvesanta), (may he rest in peace (niech spoczywa w pokoju)!) and there were some of the houses of the original settlers standing within a few years (i przez kilka lat /tam/ stały niektóre z domów pierwszych osadników: "i były niektóre z domów początkowych osadników, stojące przez kilka lat"), built of small yellow bricks brought from Holland (zbudowane z małych żółtych cegieł, przywiezionych z Holandii; *to bring* [brɪŋ] — *brought* [brɔ:t] — *brought* — przynosić; przywozić), having latticed windows and gable fronts (posiadające kratkowane okna i spiczaste fasady), surmounted with weather-cocks (zwieńczone wiatromierzami w kształcie kogucików).

At the foot of these fairy mountains, the voyager may have descried the light smoke curling up from a village, whose shingle roofs gleam among the trees, just where the blue tints of the upland melt away into the fresh green of the nearer landscape. It is a little village, of great antiquity, having been founded by some of the Dutch colonists; in the early times of the province, just about the beginning of the government of the good Peter Stuyvesant, (may he rest in peace!) and there were some of the houses of the original settlers standing within a few years, built of small yellow bricks brought from Holland, having latticed windows and gable fronts, surmounted with weather-cocks.

In that same village (w tej samej wiosce), and in one of these very houses (i w jednym z tych samych domów) (which, to tell the precise truth (który, prawdę mówiąc: “mówiąc dokładną prawdę”), was sadly time-worn and weather-beaten (był okropnie zniszczony: “zniszczony czasem” i podniszczony pogodą; *sadly* [’sædli] — smutno; *godnie współczucia; okropnie; to wear* [wɛə] — *wore* [wɔ:] — *worn* [wɔ:n] — nosić; *niszczyć się; to beat* [bi:t] — *beat* [bi:t] — *beaten* [bi:tn] — bić; *walić*), there lived many years (tam żył długie lata) since (od czasu), while the country was yet a province of Great Britain (jak ta okolica była jeszcze prowincją Wielkiej Brytanii), a simple good-natured fellow (prosty dobroszny chłopak), of the name of Rip Van Winkle (o imieniu Rip Van Winkle). He was a descendant of the Van Winkles (był potomkiem tych Van Winkle’ów; *descendant* [dl ‘sendqnt] — potomek) who figured so gallantly in the chivalrous days of Peter Stuyvesant (którzy zachowywali się tak śmiało w rycerskich czasach Petera Stuyvesanta; *to figure* [’figə] — pojawiać się, figurować; grać zauważalną rolę; *gallantly* [’gælənlɪ] — elegancko; wspaniale; odważnie; *chivalrous* [’ʃiv(ə)lrəs] — rycersko, odważnie), and accompanied him to the siege of Fort Christina¹ (i towarzyszyli mu w oblężeniu Fortu Christina). He inherited, however (odziedziczył, jednakże), but little of the martial character of his ancestors (mało z wojowniczego charakteru swoich przodków; *ancestor* [’ænsistə] — przodek, pradziad).

In that same village, and in one of these very houses (which, to tell the precise truth, was sadly time-worn and weather-beaten), there lived many years since, while the country was yet a province of Great Britain, a simple good-natured fellow, of the name of Rip

¹ Fort Christina [fɔ:t krɪs’tɪnə] — Fort Christina — pierwsza szwedzka osada w Ameryce Północnej, zbudowana w 1638 r., i nazwana na cześć szwedzkiej królowej.

Van Winkle. He was a descendant of the Van Winkles who figured so gallantly in the chivalrous days of Peter Stuyvesant, and accompanied him to the siege of Fort Christina. He inherited, however, but little of the martial character of his ancestors.

I have observed (już zauważałem; *to observe* [əb'zə:v] — obserwować; zauważać) that he was a simple good-natured man (że był on prostym dobroszcznym człowiekiem); he was, moreover (był, oprócz tego), a kind neighbor (dobrym sąsiadem; *neighbor* ['neɪbə] — sąsiad), and an obedient hen-pecked husband (i posłusznym, za-hukanym: "zadziobanym przez kurę" mężem; *obedient* [ə'bɪdɪənt] — posłuszny; *to be hen-pecked* [bi: 'hen pekt] — być pod pantoflem). Indeed (w rzeczy samej), to the latter circumstance might be owing (tę ostatnią okoliczność, zapewne, zawdzięczał; *circumstance* ['sə:kəmstəns] — okoliczność) that meekness of spirit which gained him such universal popularity (tej łagodności ducha, która zdobyła mu taką powszechną popularność); for those men are most apt to be obsequious and conciliating abroad (ponieważ ci ludzie są najbardziej skłonni, żeby być służalczymi i usposabiającymi /do siebie/ poza domem; *obsequious* [ə'b'si:kwiəs] — uniżony, służalczy; *to conciliate* [kən'silieɪt] — zdobyć zaufanie, przyjaźń; *uspokajać, godzić*; *abroad* [ə'brɔ:d] — za granicą; przest. poza domem), who are under the discipline of shrews at home (którzy w domu podporządkowują się swarliwym żonom: "kto znajduje się pod kontrolą swarliwych żon w domu"; *shrew*[ʃru:] — ryjówka; tutaj swarliwa żona, wiedźma). Their tempers, doubtless (ich charakter, bez wątpliwości; *to doubt* [daut] — wątpić), are rendered pliant and malleable in the fiery furnace of domestic tribulation (przetapia się w gorącym palenisku domowych udręć na łagodność i ustępliwość: "staje się łagodnym i ustępliwym w gorącym piecu domowego cierpienia"; *to render* ['rendə] — od-dawać; zmieniać; *malleable* ['mælɪəbl] — kowalny; podatny; łagodny, posłuszny; *furnace* ['fə:nɪs] — palenisko, ognisko); and a curtain lecture (i pouczenie, jakie mąż otrzymuje od żony: "skryta reprimenda";

curtain [’kə:tn] — zasłona) is worth all the sermons in the world (jest warta więcej niż wszystkie kazania świata) for teaching the virtues of patience and long-suffering (pod względem pouczenia w chacie cierpliwości i potulności: “cierpiętnictwa”). A termagant wife may, therefore, in some respects, be considered a tolerable blessing (dla-tego, pod niektórymi wzgledami, swarliwą żonę można uważać za dość znośne dobrodziejstwo: “swarliwą żonę można, dlatego, pod niektórymi wzgledami, uważać za znośne dobrodziejstwo”; *termagant* [’tə:məgənt] — grubiańska, swarliwa; *tolerable* [’tələrəbl] — dopuszczalny; znośny; *blessing* [’blesɪŋ] — błogosławieństwo; *dobro, dobrodziejstwo*); and if so (i jeżeli tak), Rip Van Winkle was thrice blessed (Rip Van Winkle był po trzykroć błogosławiony; *thrice* [θraɪs] — trzy razy).

I have observed that he was a simple good-natured man; he was, moreover, a kind neighbor, and an obedient hen-pecked husband. Indeed, to the latter circumstance might be owing that meekness of spirit which gained him such universal popularity; for those men are most apt to be obsequious and conciliating abroad, who are under the discipline of shrews at home. Their tempers, doubtless, are rendered pliant and malleable in the fiery furnace of domestic tribulation; and a curtain lecture is worth all the sermons in the world for teaching the virtues of patience and long-suffering. A termagant wife may, therefore, in some respects, be considered a tolerable blessing; and if so, Rip Van Winkle was thrice blessed.

Certain it is (niewątpliwym jest /to/; *certain* [’sə:tn] — dokładne, określone; ścisłe, bezsporne), that he was a great favorite among all the good wives of the village (że był on wielkim ulubieńcem wszystkich dobrych gospodyń tej wioski; *favorite* [’feɪvərɪt] — faworyt; *ulubieniec*), who, as usual, with the amiable sex (które: “kto” jak

zazwyczaj /tak bywa/, z płcią piękną; *amiable* [’eimriəbl] — życzliwy; uprzejmy; pociągający), took his part in all family squabbles (brały jego stronę we wszystkich rodzinnych sporach; *squabble* [skwɔbl] — spory, spór, mała kłótnia); and never failed (i nigdy nie przestawały), whenever they talked those matters over in their evening gossipings (kiedykolwiek by one /nie/ omawiali tych spraw podczas swoich wieczornych ploteczek), to lay all the blame on Dame Van Winkle (złożyć całą winę na panią Van Winkle; *to lay* [leɪ] — *laid* [leɪd] — *laid* — kłaść; *polożyć*; *Dame* [deɪm] — przest. pani domu; żona albo córka lorda). The children of the village, too (dzieci wioski również), would shout with joy whenever he approached (zdarzało się, krzyczały z radości za każdym razem, kiedy on /do nich/ się zbliżał; *would* — tutaj czasownik, oznaczający powtarzającą się czynność).

Certain it is, that he was a great favorite among all the good wives of the village, who, as usual, with the amiable sex, took his part in all family squabbles; and never failed, whenever they talked those matters over in their evening gossipings, to lay all the blame on Dame Van Winkle. The children of the village, too, would shout with joy whenever he approached.

He assisted at their sports (pomagał /im/ w ich grach), made their playthings (robił ich zabawki), taught them to fly kites and shoot marbles (uczył je puszczać latawce i rzucać marmurowe kulki; *to teach* [ti:tʃ] — *taught* [tɔ:t] — *taught* — uczyć), and told them long stories of ghosts (i opowiadał im długie historie o duchach; *to tell* [tel] — *told* [təuld] — *told* — mówić; opowiadać; *ghost* [gəʊst] — widmo, widziadło), witches (wiedźmach), and Indians (i Indianach). Whenever he went dodging about the village (kiedykolwiek by on /nie/ chodził tu i tam po wiosce; *to dodge* [dədʒ] — owijać się; oszukiwać; chować się; poruszać się do tyłu i do przodu), he was surrounded by a troop of

them (był okrągły ich tłumem), hanging on his skirts (wiszących na jego połach; *skirt* [skə:t] — spódnicą; *polę; skraj*), clambering on his back (wdrapujących się na jego plecy), and playing a thousand tricks on him with impunity (i bezkarnie oszukujących go tysiąc razy: “i płatających mu tysiąc żartów z bezkarnością”; *impunity* [imp’ju:nit̪] — bezkarność); and not a dog bark at him throughout the neighborhood (i ani jeden pies nie szczałał na niego w całej okolicy; *throughout* [θru(:)’aut] — przez; wszędzie; na całej przestrzeni).

He assisted at their sports, made their playthings, taught them to fly kites and shoot marbles, and told them long stories of ghosts, witches, and Indians. Whenever he went dodging about the village, he was surrounded by a troop of them, hanging on his skirts, clambering on his back, and playing a thousand tricks on him with impunity; and not a dog would bark at him throughout the neighborhood.

The great error in Rip’s composition (wielką wadą w charakterze Ripa; *error* [’erə] — błąd; wykroczenie) was an insuperable aversion to all kinds of profitable labor (była nieprzewyciężona niechęć do wszelkich rodzajów pożytecznej pracy; *aversion* [ə’vɔ:ʃn] — niechęć; *antypatia*; *labor* [’leb bɔ:] — praca; trud). It could not be from the want of assiduity or perseverance (to nie mogło być z powodu braku zapału czy wytrwałości; *want of* [wɒnt qv] — brak; niezbędność; *assiduity* [,xsɪl’dju:lt̪] — gorliwość, zapał; *perseverance* [,pɜ:sɪl’vlqr(q)ns] — upór, wytrwałość); for he would sit on a wet rock (bo byłoby, że siedział na mokrym kamieniu), with a rod as long and heavy as a Tartar’s lance (z wędką tak samo długą i ciężką, jak tatarska włócznia), and fish all day without a murmur (i łowił przez cały dzień bez narzekania), even though he should not be encouraged by a single nibble (nawet jeżeli nie był zachęcony /nawet/ jednym braniem; *should* [ʃʊd]

— tutaj czasownik modalny, który używa się w zdaniach podrzędnych do wyrażenia czasu przeszłego, kiedy czasownik w zdaniu nadziedżnym jest w formie czasu przeszłego; przy użyciu z 3 osobą I.poj. dodaje czynności znaczenie ostrzeżenia, obietnicy, groźby). He would carry a fowling-piece on his shoulder for hours together (bywało, że nosił broń myśliorską na ramienu przez długie godziny; *together* [*tq'geðq*] — razem; nieustannie; łącznie), trudging through woods and swamps (przedzierając się przez lasy i błoła), and up hill and down dale (i pod górę na wzgórzu, i w dół w dolinę = w góre i w dół), to shoot a few squirrels or wild pigeons (żeby ustrzelić kilka wiewiórek albo dzikich gołębi; *squirrel* [*sk'wɪrəl*] — wiewiórka).

The great error in Rip's composition was an insuperable aversion to all kinds of profitable labor. It could not be from the want of assiduity or perseverance; for he would sit on a wet rock, with a rod as long and heavy as a Tartar's lance, and fish all day without a murmur, even though he should not be encouraged by a single nibble. He would carry a fowling-piece on his shoulder for hours together, trudging through woods and swamps, and up hill and down dale, to shoot a few squirells or wild pigeons.

He would never refuse to assist a neighbor even in the roughest toil (nigdy nie odmawiał pomocy sąsiadowi nawet w najczęcej pracy; *rough* [*rʌf*] — nieokrzesany, szorstki; w jednosylabowych przyimiotnikach, przyrostek -er wyraża stopień wyższy, przyrostek -est — najwyższy), and was a foremost man at all country frolics (i był głównym człowiekiem na wszystkich wiejskich zabawach; *frolic* ['frəlɪk] — psota, zabawa) for husking Indian corn (jak łuskanie indiańskiego ziarna: "kukurydzy"), or building stone-fences (albo budowanie kamiennych płotów); the women of the village, too (wiejskie kobiety również), used to employ him to run their errands (przychwyczały się,

żeby najmować go, aby biegał na ich polecenia: “być na posyłki”), and to do such little odd jobs (i wykonywał takie małe dorywcze prace; *odd* [ɔd] — *nieparzysty; dorywczy; niezwykły*) as their less obliging husbands would not do for them (których ich mniej usłużni mężowie nie robili dla nich). In a word Rip was ready to attend to anybody’s business but his own (innymi słowy, Rip był gotowy zajmować się czymkolwiek sprawą, oprócz swojej własnej); but as to doing family duty (ale, jeżeli chodzi o wypełnianie obowiązków rodzinnych), and keeping his farm in order (i utrzymywanie swojej farmy w porządku), he found it impossible (znajdował to niemożliwym).

He would never refuse to assist a neighbor even in the roughest toil, and was a foremost man at all country frolics for husking Indian corn, or building stone-fences; the women of the village, too, used to employ him to run their errands, and to do such little odd jobs as their less obliging husbands would not do for them. In a word Rip was ready to attend to anybody’s business but his own; but as to doing family duty, and keeping his farm in order, he found it impossible.

In fact (w rzeczywistości: “faktycznie”), he declared it was of no use to work on his farm (oświadczał, /że/ nie było sensu pracować na swojej farmie: “nie było żadnej korzyści w tym, żeby pracować”); it was the most pestilent little piece of ground in the whole country (to był najbardziej bezużyteczny mały kawałek ziemi w całym kraju; *pestilent* [’pestilənt] — trujący; niszczący; przynoszący stratę; w przyimiotnikach dwusylabowych i wielosylabowych stopień wyższy wyraża się poprzez dodanie *more*, a najwyższy — most do przyimiotników w formie podstawowej); every thing about it went wrong (wszystko, co tego dotyczyło, nie udawało się: «wychodziło nieprawidłowo»), and would go wrong (i nie będzie się udawało; *would* — tutaj

występuje w celu wyrażenia czasu przyszłego w przeszłości), in spite of him (mimo niego). His fences were continually falling to pieces (jego płoty stale rozпадały się na części; *continually* [kən'tinju:əli] — ciągle; nieprzerwanie); his cow would either go astray (jego krowa albo zbaczała z drogi; *to go astray* [əst'reɪ] — zabłądzić), or get among the cabbages (albo wchodziła w kapuste); weeds were sure to grow quicker in his fields than anywhere else (chwasty na pewno rosły szybciej na jego polach, niż gdziekolwiek indziej); the rain always made a point of setting in just (deszcz zawsze postanawiał spaść dokładnie wtedy) as he had some out-door work to do (kiedy on musiał wykonać pracę na dworze) so that though his patrimonial estate had dwindled away under his management (w ten sposób, chociaż jego ojcowski majątek zmniejszał się pod jego rządami; *patrimonial* [,pɪtrɪəl'mqVnjql] — dziedziczny, rodowy), acre by acre (akr za akrem; *acre* [’eɪkə] — akr, miara powierzchni = 0,4 ha), until there was little more left (dotąd, dopóki nie pozostało niewiele więcej: «dopóki tam było niewiele więcej pozostałego») than a mere patch of Indian corn and potatoes (niż po prostu skrawek kukurydzy i ziemniaków), yet it was the worst conditioned farm in the neighborhood (a jednak była to najgorzej zadbaana farma w okolicy; *bad* [bæd] — worse [wɔ:s] — worst [wə:st] — zły; w tym przyimionku stopnie tworzy się od innego rdzenia).

In fact, he declared it was of no use to work on his farm; it was the most pestilent little piece of ground in the whole country; every thing about it went wrong, and would go wrong, in spite of him. His fences were continually falling to pieces; his cow would either go astray, or get among the cabbages; weeds were sure to grow quicker in his fields than anywhere else; the rain always made a point of setting in just as he had some out-door work to do; so that though his patrimonial estate had dwindled away under his management, acre by acre, until there was little more left than

**Zapraszamy do skorzystania z pełnej wersji
książki!**